

ἀσημογκιορδανᾶτος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀσημουγκιορδανᾶτους Μακεδ. (Νιγρίτ.) ἀσημουγκιορδανᾶτους Μακεδ. (Χαλκιδ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀσημογκιόρδανο καὶ τῆς καταλ. -ᾶτος.

Ὁ φέρων ἀργυροῦν περιδέραιον ἔνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Τίντις εἶν' αὐτὰ τὰ πρόβατα τ' ἀσημουγκιορδανᾶτα;

Νιγρίτ.

ἀσημογκιόρδανο τό, ἀμάρτ. ἀσημουγκιόρδανου Μακεδ. (Νιγρίτ.) ἠσημογέρδανο Θράκ. (Μάλαγα.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀσήμι καὶ γκιόρδανι.

Ἀργυροῦν περιδέραιον ἔνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Βγάζει τ' ἀσημουγκιόρδανου τ'ς, 'ς τὰ πρόβατα τοῦ βάζει

Νιγρίτ.

ἀσημογόμαρο τό, Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀσήμι καὶ γομάρι.

Ὁ πλούσιος ἀλλὰ συγχρόνως καὶ βλάξ, ὑβριστικῶς.

ἀσημοδαχτυλᾶτος ἐπίθ. Πελοπν. (Γορτυν. Λάστ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀσήμι, δαχτύλι καὶ τῆς καταλ. -ᾶτος.

Ὁ ἔχων λευκοὺς δακτύλους ὡς ὁ ἀργυρος ἔνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Ὁ νεὸς ποῦ κλησαρίζει | κρουσταλλοβραχιονᾶτος

καὶ ἀσημοδαχτυλᾶτος

Γορτυν.

ἀσημοδαχτυλιδᾶς ὁ, Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀσημοδαχτυλίδι καὶ τῆς καταλ. -ᾶς.

Ὁ φέρων ἀργυροῦν δακτύλιον: Ἄσμ.

Γιὰ βγάλτε τονε τὸ γαδρὸ | τὸν ἀσημοδαχτυλιδᾶ

(ἐκ μοιρολ.)

ἀσημοδαχτυλίδι τό, Ρόδ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀσήμι καὶ δαχτυλίδι.

Ἀργυροῦς δακτύλιος: Ἄσμ.

Μαῦρε, ἂν μὲ κάμης καὶ φιλῶ τὴν νεὰν ἀπὸν πεθύμουν

ἂ κάμω τὰ ἴμπα σου χρουσᾶ, τὰ ἴβγα σου ἀσημένα,

τ' ἀσημοδαχτυλίδεῖα μου κουμπιὰ 'ς τὰ πέταλά σου.

ἀσημόδεμα τό, ἀμάρτ. ἀσημπόδημα Θεσσ. (Καρδίτς.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀσήμι καὶ δέμα. Διὰ τὴν τροπὴν τοῦ μ εἰς μπ πβ. κορόμηλο-κορόμπηλο κττ.

Ἀργυροῦν κόσμημα: Ἄσμ.

Κάθιτι ἀφέντης, κάθιτι 'ς τὸν πύργον ἀκκουμπισμένους, κρατοῦσι ἀσημπουδήματα καὶ ἀργυρουδινιτζίκια.

ἀσημοδένω ἀμάρτ. ἀσημουδένου Μακεδ. (Καταφύγ. Νάουσ. Σιάτ. Χαλκιδ. κ.ά.) ἀσ'μουδένου Μακεδ. (Καταφύγ. Νάουσ. Σιάτ. Χαλκιδ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀσήμι καὶ τοῦ ρ. δένω. Ἡ λ. καὶ ἐν ἐγγράφῳ Προκονν. τοῦ ἔτους 1735 «ἀσημοδέσαμεν τὴν θαυματουργὸν Καναλιώτισσαν τὴν Παναγίαν μας».

1) Ποικίλλω, κοσμῶ δι' ἀργύρου ἔνθ' ἄν.: Ἀσ'μόδισαν τ'ν εἰκόνα Νάουσ. 2) Κοσμῶ Μακεδ. (Νάουσ. Σιάτ. Χαλκιδ.): Τ'ν ἀσ'μόδισαν ἀπὸν φλουρι Νάουσ. || Ἄσμ.

Ἰδῶ οἱ τούτην τὴν αὐλὴν τὴν ἀσημουδιμένην,

Ἰδῶ ἔχον χίλια πρόβατα καὶ τρεῖς χιλιάδες ἴδια

(ἴδια=γυδια) Σιάτ.

Νὰ τὸν ἀσημόδινα μὲ μάλαμα,

νὰ τὸν φλουρουκάπνιζα μὲ τὸν φλουρι

Χαλκιδ.

ἀσημόδετος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀσ'μόδιτους Μακεδ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀσημοδένω.

Πεποικιλμένος, κεκοσμημένος δι' ἀργύρου: Ἀσ'μόδιτ' εἰκόνα.

ἀσημοζυμωμένος, ἰδ. ἀσημο- 3.

ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

ἀσημοζωναράτος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀσημουζωναράτους Μακεδ. (Φλόρ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀσημοζώναρο καὶ τῆς καταλ. -ᾶτος.

Ὁ φέρων ἀργυρᾶν ζώνην ἢ ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου ἢ περιφέρεια εἶναι ἀργυρᾶ: Ἄσμ.

Τραναῖτι νὰ τρανίσουμι 'ς τοῦ χροσικὸ νὰ πάμι

νὰ φτειάσου κούππα καὶ σταυρό, καθάρειον δαχτυλίδι

καὶ ἀσημουζωναράτον.

ἀσημοζώναρο τό, Ἡπ. Πελοπν. (Γορτυν.) — ΣΜατσούκ. Γλυκοχαράμ. 40 — Λεξ. Πρω. Δημητρ. ἀσημουζώναρου Μακεδ. (Φλόρ.) ἀσημοζούναρο Θράκ. (Μάλαγα.) Πελοπν. (Μάν. Μεσσ. Οἶν.) — Λεξ. Αἰν. Δημητρ. ἀσημουζώναρου Μακεδ. (Νιγρίτ.) ἀσ'μουζούναρου Στερελλ. (Αἰτωλ. Καλαμπάκ. κ.ά.) ἠσημοζούναρο Θράκ. (Μάλαγα.) ἠσημουζούναρου Μακεδ. (Ζουπάν. κ.ά.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀσήμι καὶ ζωνάρι.

Ἀργυρᾶ ἢ φέρουσα ἀργυρᾶς διακοσμήσεις ζώνη ἔνθ' ἄν.: Νιὰ βουλὰ φόρ'γαν ἀσ'μουζούναρα οἱ ῥ'ναῖκις Αἰτωλ. || Ἄσμ.

Κόρη μὲ τὰ ξανθὰ σ' μαλλιά καὶ τὴν λειανὴν τὴ μέση

καὶ μὲ τ' ἀσημουζώναρου τὴ μέση σου ζουμένην

(ἐκ μοιρολ.) Φλόρ.

Τὸν ποιά 'ν' αὐτεῖν' ἢ ἔμουρφη πόρχιτι ἀπ' τὴ βρύσι

μὲ τὸν γιουρδάνι 'ς τοῦ λιμό, μὲ τὴν λειανὴν τὴ μέση

καὶ μὲ τὸν ἠσημουζούναρου χαμπλὰ χαμπλὰ ζουμένην;

Μακεδ.

Βγάζει τ' ἀσημουζούναρού τ'ς, 'ς τὰ πρόβατα τοῦ βάζει

Νιγρίτ. — Ποίημ.

Τὴν ἄραχλη τὴ Βάσω μου τὴν ἀγαπητικεῖά μου,

ποῦ ξεχωρίζει 'ς τὸ χωριὸ ἀπ' τ' ἄλλα τὰ κορίτσια

ὄντας φορῇ τὴν μπόλια της, τ' ἀσημοζώναρά της

ΣΜατσούκ. ἔνθ' ἄν.

ἀσημόζωνη-ἀσημόζωνα ἡ, ἰδ. ἀσημο- 1α.

ἀσημοθηκαρένιος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀσημοθηκαρένιος Χίος.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀσημοθήκαρο καὶ τῆς καταλ. -ένιος.

Ὁ ἔχων ἀργυρᾶν θήκην: Ἄσμ.

Καὶ βγάζει τὸ μαχαίρι του τ' ἀσημοθηκαρένιο.

ἀσημοθήκαρο τό, ἰδ. ἀσημο- 1α.

ἀσημόθωρος ἐπίθ. ΓΒλαχογιάνν. Λόγοι καὶ ἀντίλογ. 53 ΠΒλαστοῦ Κριτικ. ταξιδ. 38.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀσήμι καὶ θωρέα.

Ὁ ἔχων ὄψιν ἀργυρόχρουν ἔνθ' ἄν.: Τὰ πρόβατα τὰ ξωτικά με τὴν ἀσημόθωρη τὴν πλάτη τρέχουνε τὸν τρομασμένο δρόμο τους καὶ σκύβουν ΓΒλαχογιάνν. ἔνθ' ἄν. Σμάλτοι ἀσημόθωροι ΠΒλαστός ἔνθ' ἄν.

ἀσημοκαβαλλάρις ὁ, Α.Ρουμελ. (Καρ.) Χίος ἀσ-σημοκαβαλλάρις Χίος (Ὀλυμπ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀσήμι καὶ καβαλλάρις.

Ἰπτεὺς ὠπλισμένος με ὅπλα ἀργυρᾶ ἢ δι' ἀργύρου κοσμημένα ἢ καὶ ὁ ἵπτεῦς ἵππον φέροντα ἀργυροῦν ἐφίππιον καὶ ἀργυροῦν χαλινὸν ἔνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Ἀγιε μου Γεώργι ἀφέντη μου, ἀσημοκαβαλλάρι,

ἀρματωμένος με σπαθὶ καὶ μ' ἀργυρὸ κοντάρι

Χίος.

ἀσημοκαλαμίζω ἀμάρτ. ἀσημουκαλαμίζου Μακεδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀσήμι καὶ τοῦ ρ. καλαμίζω.

Περιελίσσω τὸ νῆμα ἐκ τῆς ἀνέμης εἰς ἀργυρᾶ πηνία, καλάμια: Ἄσμ.

Ἰδιάζεις σύ, λεβέντη μου, καὶ ἀσημουκαλαμίζεις.

ΤΟΜ. Γ' — 21

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ